

ZWIĄZEK POWIATÓW POLSKICH

ASSOCIATION OF POLISH COUNTIES
(member of Council of European Municipalities and Regions)

Pałac Kultury i Nauki, XXVII piętro, 00-901 Warszawa 134,
Plac Defilad 1, skr. pocztowa 7, tel. (22) 656 63 34, fax. (22) 656 63 33

Adres do korespondencji: 33-300 Nowy Sącz 1, skr. pocztowa 119, tel. (18) 477 86 00,
fax. (18) 477 86 11, e-mail: zpp@zpp.pl, biuro@powiatypolskie.pl, www.zpp.pl

PREZES ZARZĄDU

Marek Trams
POWIAT POLKOWICKI

WICEPREZESI ZARZĄDU

Robert Godek
POWIAT STRZYŻOWSKI

Jan Grabkowski
POWIAT POZNAŃSKI

Marzena Kempieńska
POWIAT ŚWIECKI

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI /woj. ŚLĄSKIE/

Zenon Rodzik
POWIAT OPOLSKI /woj. LUBELSKIE/

CZŁONKOWIE ZARZĄDU

Cezary Gabryjczyk
POWIAT ŁASKI

Edmund Kaczmarek
POWIAT JĘDRZEJOWSKI

Józef Kozina
POWIAT GŁUBCZYCKI

Piotr Lech
POWIAT MILICKI

Krzysztof Lis
POWIAT SZCZECINECKI

Krzysztof Maćkiewicz
POWIAT WĄBRZESKI

Ewa Masny
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Mirosław Pampuch
POWIAT OLSZTYŃSKI

Józef Reszke
POWIAT WEJHEROWSKI

Elżbieta Smolińska
POWIAT PRUSZKOWSKI

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI /woj. PODLASKIE/

Wacław Strażewicz
POWIAT GIŻYCKI

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

Zenon Szczepankowski
POWIAT PRZASNYSKI

Józef Tomal
POWIAT MYŚLENICKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Michał Karalus
POWIAT PLESZEWSKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Józef Swaczyna
POWIAT STRZELECKI

CZŁONKOWIE

Włodzimierz Brodiuk
POWIAT OSTRÓDZKI

Józef Jodłowski
POWIAT RZESZOWSKI

Zdzisław Kałamaga
POWIAT OSTROWIECKI

Ryszard Kurp
POWIAT WOLSZTYŃSKI

Szczepan Ołdakowski
POWIAT SUWAŃSKI

Zygmunt Worsa
POWIAT ŚWIDNICKI

Robert Zakrzewski
POWIAT RADOMSZCZAŃSKI

SEKRETARZ GENERALNY

Rudolf Borusiewicz

Or.A.0715/145/12

Warszawa, 18 czerwca 2012 roku

Komunikat

Prezesa Zarządu Związku Powiatów Polskich

w sprawie wdrażania Programu PFRON „Aktywny Samorząd”

ZPP prowadzi intensywne działania, zmierzające do zmiany warunków wdrażania przez powiaty i miasta na prawach powiatu, Programu PFRON pt. Aktywny Samorząd.

Są wymierne efekty tych działań więc, po konsultacji z Zarządem Związku Powiatów Polskich rekomenduję Państwu podpisywanie porozumień z PFRON.

Informuję także, iż Zarząd PFRON podjął uchwałę przedłużającą termin zawierania umów z powiatami do 29 czerwca

Kluczowe dla wynegocjowania zmian w warunkach wdrażania Programu „Aktywny Samorząd” były spotkania z Ministrem Pracy i Polityki Społecznej Panem Władysławem Kosiniak-Kamysz, członkami Zarządu PFRON oraz przedstawicielami Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych.

W ich wyniku dokonano pewnych uzgodnień, o których piszemy w dalszej części komunikatu.

Chcemy, bowiem podpisywać porozumienia o współpracy z PFRON, ale w sposób absolutnie odpowiedzialny – czyli po rozwiązaniu wszystkich problemów zidentyfikowanych przez powiaty.

Wykraczając poza ramy Programu „Aktywny Samorząd”.

Związek Powiatów Polskich proponuje bowiem więcej, niż PFRON. Jesteśmy gotowi, chociażby od początku 2013 roku, przejąć np. większość zadań realizowanych do tej pory przez oddziały wojewódzkie PFRON. Wtedy stałyby się one zadaniami własnymi powiatów. Na ich realizację musielibyśmy jednak otrzymać środki adekwatne do skali przejmowanych zadań i kompetencji.

Czas do tego momentu chcielibyśmy wykorzystać na konsultacje ze środowiskiem osób niepełnosprawnych i organizacjami je reprezentującymi. Zebrane w tym okresie uwagi i wnioski ułatwiłyby wypracowanie optymalnych rozwiązań satysfakcjonujących przede wszystkim osoby niepełnosprawne.

Stan faktyczny

Powiaty zostały zaproszone do wdrażania Programu Aktywny Samorząd, w połowie maja bieżącego roku. PFRON wyznaczył datę 31 maja, jako termin złożenia wstępnej deklaracji przystąpienia do Programu. Po interwencji ze strony ZPP i pojedynczych powiatów, termin ten przedłużono do drugiej dekady czerwca br.

Realizacja Programu Aktywny Samorząd wiąże się z przejściem przez powiaty zadań będących dotychczas w kompetencji oddziałów wojewódzkich PFRON.

Propozycje przejścia tych zadań przyjmujemy z zadowoleniem, bowiem powiaty realizują już dziś z powodzeniem wiele przedsięwzięć wspierających osoby niepełnosprawne.

Mamy jednak zbyt wiele wątpliwości dotyczących Programu Aktywny Samorząd i uważamy, że należy je jednoznacznie rozstrzygnąć, aby nie zostały popełniane błędy mogące zaszkodzić osobom niepełnosprawnym.

Niepokój nasz budzi przede wszystkim brak informacji, o realizacji zadań przewidzianych w Programie w perspektywie wieloletniej i w powiatach które nie podpiszą umowy z PFRON. Taka sytuacja może uderzyć w osoby niepełnosprawne zamieszkujące mniej zasobne powiaty, które nie będą mogły sobie pozwolić na dofinansowanie do realizacji Programu. W obecnym stanie prawnym PFRON ma swoje ustawowe zadania wobec osób niepełnosprawnych oraz posiada środki na ich realizację. Niedopuszczalna byłaby sytuacja ewentualnego nierealizowania przez PFRON zadań wobec osób niepełnosprawnych w powiatach, które nie zdecydują się przejść na siebie obowiązków w ramach programu Aktywny Samorząd.

Nasze wątpliwości budzi także kwestia adekwatności proponowanej wysokości środków przeznaczonych na obsługę administracyjną Programu. Ma ona wynosić 3% wartości udzielonego osobom niepełnosprawnym wsparcia i z pewnością nie pokryje rzeczywistych kosztów czynności związanych z realizacją zadań przejmowanych od PFRON.

Obowiązkiem powiatów ma być, bowiem m.in. stworzenie nowego stanowiska pracy, wraz z zapleczem technicznym oraz bieżącym zapotrzebowaniem na niezbędne materiały biurowe (min. papier, tonery, znaczki i inne). Propozycja PFRON zmierza do zapewnienia większości powiatów zaledwie kilku lub co najwyżej kilkunastu tysięcy złotych rocznie, co z pewnością nie pokryje faktycznych kosztów realizacji nowych zadań.

Z wyliczeń PFRON wynika, że przeciętnie wymiar zatrudnienia pracowników zajmujących się aktualnie realizacją zadań proponowanych do przejścia przez powiaty wynosi 0,18 etatu.

Gdyby przyjąć to wyliczenie za realne. Przy średnim wynagrodzeniu w starostwach powiatowych w roku 2011 - 3391 zł brutto, przeciętnemu powiatowi powinno wystarczyć na realizację zadań przez cały rok kwota 7 325 złotych. To zbyt mało, aby w pełni pokryć koszty wdrażania Programu Aktywny Samorząd.

PFRON nie przedstawił propozycji narzędzi służących realizacji Programu (m.in. wzorów wniosków o dofinansowanie oraz zestawień mających służyć monitorowaniu zawansowania wdrażania Programu). Oceniając na podstawie wytycznych PFRON, można twierdzić, że spełnienie przez osoby niepełnosprawne wymogów formalnych będzie poważnym problemem. W praktyce, tak jak to się często dzieje w obecnie realizowanych innych programach PFRON, to pracownicy powiatowych centrów pomocy rodzinie będą współuczestniczyć w wypełnianiu wielostronicowych dokumentów.

Dlatego uważamy, że czynności te powinno się maksymalnie odbiurokratyzować i stworzyć jednolity dla wszystkich powiatów wzór krótkiego i łatwego do wypełnienia wniosku o przyznanie środków z Programu Aktywny Samorząd. Bardzo istotna z logistycznego punktu widzenia jest także kwestia sprawozdawczości. PFRON proponuje, aby odbywała się ona przy użyciu określonego oprogramowania, którego jednak powiaty nie posiadają. Nie wiadomo, czy PFRON sfinansuje samorządom jego zakup, czy raczej będzie to dodatkowym kosztem powiatów.

Kolejnym zagadnieniem, wymagającym doprecyzowania, są zasady uzyskania gwarancji zabezpieczenia finansowego dla osób niepełnosprawnych spełniających wymogi formalne uprawniające do uzyskania środków z Programu Aktywny Samorząd.

Zarząd PFRON bowiem zastrzega limit środków finansowych przekazanych powiatowi na wykonanie Programu, co uniemożliwia dofinansowanie wszystkim kwalifikującym się do jego otrzymania.

Wskazujemy także, iż w kontekście przepisów ustrojowych dotyczących samorządów terytorialnych, niejasne są zasady nadzoru i kontroli nad realizacją zadań przejmowanych od PFRON.

Jeśli oddziały wojewódzkie PFRON miałyby prowadzić kontrolę wydatkowanych przez samorządy środków, to Fundusz winien przeprowadzić szkolenia dla osób, które w powiatach realizować będą zadania wynikające z Programu Aktywny samorząd.

Uzgodnienia ze spotkania przedstawicieli Związku Powiatów Polskich, Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Resort pracy i polityki społecznej, PFRON oraz Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, popierają propozycje ZPP aby zwiększyć kwotę bazową na obsługę Programu „Aktywny Samorząd” (łącznie do wartości około 5 proc. z uwzględnieniem promocji i monitorowania Programu).

W tej sprawie ZPP wystąpi jak najszybciej z inicjatywą zmiany przepisów, tak aby mogły one zacząć obowiązywać od 2013 roku.

W dniu 21 czerwca br. Zarząd PFRON podjął uchwałę przedłużającą termin zawierania umów do 29 czerwca oraz uchwałę powierzającą powiatom zadania związane z ewaluacją programu oraz jego promocją na terenie powiatu, a także przekazania środków na realizację tych zadań w wysokości odpowiednio 0,5% i 0,75% środków przekazanych w ramach programu powiatowi.

W najbliższym czasie, PFRON przedstawi powiatom nową wersję porozumienia, w którym zaproponuje wyższą kwotę na obsługę Programu:

- 3 proc. od kwoty faktycznie zrealizowanego dofinansowania osób niepełnosprawnych,
- 1,25 proc. od kwoty planowanych środków dla powiatu (z tytułu promocji i monitorowania Programu).

PFRON przedstawi ZPP propozycję przekazywania powiatom w przyszłości zadań w sposób systemowy (Program Aktywny Samorząd ma wymiar pilotażu). Propozycja ta zawierać będzie informacje o zakresie zadań i harmonogram ich przekazywania, źródłach finansowania oraz zasadach nadzoru nad ich realizacją).

W okresie czerwca i lipca br. PFRON, we współpracy ze Związkiem Powiatów Polskich, przeprowadzi szkolenia na temat wdrażania Programu Aktywny Samorząd, we wszystkich województwach, m.in. w ramach prac konwentów powiatów.

PFRON przygotuje uproszczone wzory wniosków o dofinansowanie z Programu Aktywny Samorząd oraz wzór sprawozdania z monitoringu realizacji Programu przez powiaty.

PFRON przekazywał będzie sukcesywnie powiatom kolejne opracowania dotyczące skali realizacji zadań objętych Programem Aktywny samorząd w poprzednich latach.

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

Marek Trams

